

## ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง กำหนดสถานประกอบกิจการที่ต้องจัดให้มีบ่อดักไขมัน

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยเป็นการสมควรกำหนดสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องจัดให้มีบ่อดักไขมัน และกำหนดหลักเกณฑ์ด้านคุณลักษณะ วิธีการติดตั้งและการบำรุงรักษาบ่อดักไขมัน และเงื่อนไขในการจัดให้มีบ่อดักไขมัน เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแลการระบายน้ำเสีย ที่มีไขมันปนเปื้อน ออกสู่สิ่งแวดล้อมไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๑ วรรคสาม แห่งกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของ คณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดสถานประกอบกิจการที่ต้องจัดให้มีบ่อดักไขมัน พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าของ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของสถานประกอบกิจการนั้น

“ไขมัน” หมายความว่า น้ำมัน ไข จากพืชหรือสัตว์ ปิโตรเลียม หรือสิ่งอื่นใดที่มีความหนาแน่นน้อยกว่าน้ำ และปนเปื้อนในน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากสถานประกอบกิจการ

“กากไขมัน” หมายความว่า ไขมันที่ถูกแยกออกจากน้ำและถูกนำออกมาจากบ่อดักไขมัน

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า ระบบ หรืออุปกรณ์ หรือวิธีการอื่นใดที่ใช้แยกไขมันออกจากน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากสถานประกอบกิจการ

“อัตราการไหล” หมายความว่า ปริมาณน้ำเสียที่ไหลเข้าบ่อดักไขมันต่อหน่วยเวลา มีหน่วยเป็นปริมาตรต่อเวลา

“ระยะเวลาเก็บกัก” หมายความว่า ระยะเวลาที่น้ำเสียถูกกักไว้ในบ่อดักไขมัน เพื่อให้เกิดการแยกตัวของไขมัน มีหน่วยเป็นนาที

ข้อ ๔ สถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามความในมาตรา ๓๑ ที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้าแต่ไม่ถึงห้าสิบลบแรงม้าหรือเทียบเท่า หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนแต่ไม่ถึงห้าสิบคน โดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม ตามประเภทที่กำหนดในบัญชีแนบท้ายประกาศนี้ ผู้ดำเนินการกิจการต้องจัดให้มีบ่อดักไขมัน และปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในประกาศนี้

ข้อ ๕ บ่อดักไขมันต้องมีหลักเกณฑ์ด้านคุณลักษณะ ดังนี้

(๑) ทำจากวัสดุที่มีความแข็งแรง ทนทาน ไม่รั่วซึม เช่น คอนกรีต พลาสติก ไฟเบอร์กลาส สแตนเลส

(๒) มีฝาปิดมิดชิด สามารถเปิดปิดเพื่อให้ทำความสะอาด บำรุงรักษา และตรวจสอบการทำงานของบ่อดักไขมันได้ง่าย

(๓) มีขนาดเหมาะสมตามประเภท และปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากสถานประกอบกิจการ

(๔) ท่อน้ำออกจากบ่อดักไขมันต้องอยู่ในระดับเท่ากับหรือต่ำกว่าท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน อาจมีผนังกันหรือบ่อยาวที่เหมาะสม

(๕) ติดตั้งตะแกรง หรือวิธีการอื่นใดสำหรับแยกมูลฝอย เศษอาหาร หรือสิ่งอื่นใดออกจากน้ำเสียก่อนปล่อยเข้าสู่บ่อดักไขมัน

(๖) มีระยะเวลาเก็บกักน้ำเสียในบ่อดักไขมันต้องไม่น้อยกว่าสามสิบนาที ที่อัตราการไหลสูงสุด เว้นแต่กิจการที่มีการใช้สารซักล้าง (Detergent) ในกระบวนการผลิตหรือให้บริการ ต้องมีระยะเวลาเก็บกักน้ำเสียไม่น้อยกว่าเก้าสิบนาที ที่อัตราการไหลสูงสุด

ข้อ ๖ สถานประกอบกิจการต้องมีการติดตั้งและบำรุงรักษาบ่อดักไขมัน ดังนี้

(๑) ติดตั้งภายในอาคาร ภายนอกอาคาร หรือติดตั้งทั้งภายในและภายนอกอาคารร่วมกันก็ได้

(๒) ไม่ติดตั้งใกล้แหล่งกำเนิดน้ำเสีย ไม่มีน้ำท่วมขัง สามารถทำความสะอาด กำจัดกากไขมัน และบำรุงรักษาได้ง่าย รวมถึงไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพแก่ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนในบริเวณใกล้เคียง

(๓) บำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพดีและพร้อมใช้งาน ดังนี้

(ก) ไม่ทิ้งมูลฝอย เศษอาหาร หรือสิ่งอื่นใดลงสู่บ่อดักไขมัน

(ข) ไม่ทิ้งสารเคมีที่ทำให้ไขมันอยู่ในสภาพละลายน้ำลงสู่บ่อดักไขมัน

(ค) ไม่ทิ้งน้ำมันที่ใช้แล้วลงสู่บ่อดักไขมัน

(ง) ไม่ทิ้งน้ำเสียที่มีอุณหภูมิสูงเกินกว่าหกสิบองศาเซลเซียส ลงบ่อดักไขมันโดยตรง จนกว่าจะผ่านกระบวนการลดอุณหภูมิของน้ำเสีย

(จ) ไม่ทิ้งน้ำเสียที่มีการปนเปื้อนอุจจาระ ปัสสาวะ น้ำจากห้องอาบน้ำ น้ำฝนจากท่อระบายน้ำฝน ลงสู่บ่อดักไขมัน

(ฉ) นำมูลฝอย ออกจากตะแกรงสำหรับแยกมูลฝอยไปกำจัดอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ หรือเพิ่มความถี่ในกรณีที่มีปริมาณน้ำเสียมาก

(ช) นำกากไขมันที่สะสมในบ่อดักไขมันไปกำจัดอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ หรือเพิ่มความถี่ในกรณีที่มีปริมาณกากไขมันสะสมมาก

(ซ) มูลฝอย ตะกอน และกากไขมันที่ทำการแยกจากบ่อดักไขมัน ต้องมีการจัดการโดยวิธีที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

ในกรณีที่มีตะกอนและกากไขมันปนเปื้อนสารพิษหรือวัตถุอันตราย จะต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๗ สถานประกอบกิจการตามข้อ ๔ ที่มีระบบ หรือวิธีการอื่นใด ในการบำบัดหรือปรับปรุงคุณภาพน้ำเสีย เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้ได้รับการยกเว้น ไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศนี้

ข้อ ๘ สถานประกอบกิจการตามข้อ ๔ ที่ได้รับใบอนุญาตอยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในกำหนดเวลาสองปีนับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

สาธิต ปิตุเตชะ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

## บัญชีแนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข

### เรื่อง กำหนดสถานประกอบกิจการที่ต้องจัดให้มีบ่อตกไขมัน พ.ศ. ๒๕๖๕

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามข้อ ๓ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังต่อไปนี้

|                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>๒. กิจการที่เกี่ยวกับสัตว์และผลิตภัณฑ์</b>                                                                                                |                                                                                                                                                                            |
| (๑)                                                                                                                                          | การฆ่า หรือชำแหละสัตว์ ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร เร่ขาย หรือขายในตลาด                                                                                                    |
| (๒)                                                                                                                                          | การหมัก ฟอก หนังสัตว์ ขนสัตว์                                                                                                                                              |
| (๔)                                                                                                                                          | การเคี้ยวหนัง เอ็น หรือไขสัตว์                                                                                                                                             |
| <b>๓. กิจการที่เกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม น้ำดื่ม ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาด และการผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือน</b> |                                                                                                                                                                            |
| (๑)                                                                                                                                          | การผลิตน้ำพริกแกง น้ำพริกปรุงสำเร็จ เต้าเจี้ยว ซีอิ๊ว น้ำจิ้ม หรือซอสปรุงรสชนิดต่างๆ                                                                                       |
| (๒)                                                                                                                                          | การผลิตอาหารหมัก ดอง จากสัตว์ ได้แก่ ปลา ร้า ปลาเจ่า กุ้งเจ่า ปลาสาม ปลาจ่อม แหนม หม่า ไส้กรอก กะปิ น้ำปลา หอยดอง น้ำเค็ม น้ำบูดู ไตปลา หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน |
| (๓)                                                                                                                                          | การผลิตอาหารหมัก ดอง แช่อิ่ม จากผัก ผลไม้ หรือพืชผักอย่างอื่น                                                                                                              |
| (๔)                                                                                                                                          | การผลิตอาหารจากพืชหรือสัตว์โดยการตาก บด นึ่ง ต้ม ตุ่น เคี้ยว กวน ฉาบ ทอด อบ ร่มควัน ปิ้ง ย่าง เผา หรือวิธีอื่นใด                                                           |
| (๕)                                                                                                                                          | การผลิตลูกชิ้น                                                                                                                                                             |
| (๖)                                                                                                                                          | การผลิตเส้นหมี่ ขนมหุ้น กว๊ายเตี๋ย เต้าฮวย เต้าหู้ วุ้นเส้น เกี๊ยมอี เนื้อสัตว์เทียม หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน                                                    |
| (๗)                                                                                                                                          | การผลิตบะหมี่ มักกะโรนี สปาเกตตี้ พาสตา หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน                                                                                                 |
| (๘)                                                                                                                                          | การผลิตขนมปังสด ขนมปังแห้ง จันอับ ขนมเปียะ ขนมอบอื่นๆ                                                                                                                      |
| (๙)                                                                                                                                          | การผลิตน้ำมัน หรือผลิตภัณฑ์จากน้ำมันสัตว์                                                                                                                                  |
| (๑๐)                                                                                                                                         | การผลิตเนย เนยเทียม เนยผสม ผลิตภัณฑ์เนย ผลิตภัณฑ์เนยเทียม และผลิตภัณฑ์เนยผสม                                                                                               |
| (๑๑)                                                                                                                                         | การผลิตไอศกรีม                                                                                                                                                             |
| (๑๘)                                                                                                                                         | การผลิตอาหารบรรจุกระป๋อง ขวด หรือภาชนะอื่นใด                                                                                                                               |
| (๒๒)                                                                                                                                         | การแกะ ตัดแต่ง ล้างสัตว์น้ำ ที่ไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของกิจการห้องเย็น                                                                                                        |
| <b>๔. กิจการที่เกี่ยวกับยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์ทางการแพทย์ เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด</b>                                                 |                                                                                                                                                                            |
| (๒)                                                                                                                                          | การผลิตยาสีฟัน แชมพู ผ้าเย็น กระดาษเย็น เครื่องสำอาง รวมทั้งสบู่ที่ใช้กับร่างกาย                                                                                           |
| (๕)                                                                                                                                          | การผลิตผงซักฟอก สบู่ น้ำยาทำความสะอาด หรือผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดต่างๆ                                                                                                        |
| <b>๕. กิจการที่เกี่ยวกับการเกษตร</b>                                                                                                         |                                                                                                                                                                            |
| (๑)                                                                                                                                          | การผลิต หรือแบ่งบรรจุน้ำมันจากพืช                                                                                                                                          |
| <b>๖. กิจการที่เกี่ยวกับโลหะหรือแร่</b>                                                                                                      |                                                                                                                                                                            |
| (๔)                                                                                                                                          | การเคลือบ ชุบโลหะด้วยตะกั่ว สังกะสี ดีบุก โครเมียม นิกเกิล หรือโลหะอื่นใด                                                                                                  |

|                                                                                      |                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>๗. กิจกรรมที่เกี่ยวกับยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกล</b>                        |                                                                                                                                                                               |
| (๓)                                                                                  | การซ่อม การปรับแต่งเครื่องยนต์ เครื่องจักร เครื่องกล ระบบไฟฟ้า ระบบปรับอากาศ หรืออุปกรณ์ที่เป็นส่วนประกอบของยานยนต์ เครื่องจักร หรือเครื่องกล                                 |
| (๔)                                                                                  | การประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกล ซึ่งมีไว้บริการหรือจำหน่าย และในการประกอบธุรกิจนั้นมีการซ่อมหรือปรับปรุงยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกลดังกล่าวด้วย |
| (๕)                                                                                  | การล้าง ขัดสี เคลือบสี หรืออัดฉีดยานยนต์                                                                                                                                      |
| (๙)                                                                                  | การสะสม ซ่อมเครื่องกล เครื่องจักรเก่าหรืออุปกรณ์ที่เป็นส่วนประกอบของยานยนต์ เครื่องจักรหรือเครื่องกลเก่า                                                                      |
| <b>๑๐. กิจกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งทอ</b>                                                 |                                                                                                                                                                               |
| (๗)                                                                                  | การซัก อบ รีด                                                                                                                                                                 |
| (๘)                                                                                  | การย้อม ฟอก กัดสีผ้าหรือสิ่งทออื่น ๆ                                                                                                                                          |
| <b>๑๒. กิจกรรมที่เกี่ยวกับปิโตรเลียม ปิโตรเคมี ถ่านหิน ถ่านโค้ก และสารเคมีต่าง ๆ</b> |                                                                                                                                                                               |
| (๓)                                                                                  | การผลิต สะสม กลั่น หรือขนส่งปิโตรเลียมหรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม                                                                                                                 |
| <b>๑๓. กิจกรรมอื่นๆ</b>                                                              |                                                                                                                                                                               |
| (๑๓)                                                                                 | การผลิตไบโอดีเซล                                                                                                                                                              |